ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра ортопедичної стоматології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Т.в.о. проректора з науково-
педагогічної роботи
Ірина Солошенко

"01" 07 2022 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»
(для студентів IV курсу стоматологічного факультету)

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
ортопедичної стоматології
Протокол № 8
від " 8 "червня 2022 р.
Завідувач кафедри
доц. Віктор КУХТА

Затверджено
профільною методичною комісією
зі стоматологічних дисциплін
Протокол № 3
від " 21 " червня 2022 р.
Голова профільної методичної комісії
проф. Ян ВАРЕС

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ : доц., к.мед.н. В.С.Кухта, доц., к.мед.н. О.Я.Стиранівська

РЕЦЕНЗЕНТИ : доц., к.мед.н. Ключковська Н.Р.
доц., к.м.н. Мусій-Семенців З.Г.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни
«Ортопедична стоматологія»

складена відповідно до проекту Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт)
другого (магістерського) рівня
(назва рівня вищої освіти)
галузі знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності 221 Стоматологія
(код і найменування спеціальності)

обговореного на XIII Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні питання якості медичної освіти» (12 – 13 травня 2016 року, м. Тернопіль) та примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» у вищих навчальних закладах МОЗ України за спеціальністю 221 «Стоматологія» кваліфікації освітньої «Магістр стоматології», кваліфікації професійної «Лікар-стоматолог», затвердженого МОЗ України 26.07.2016.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Ортопедична стоматологія – це навчальна дисципліна, що надає змогу студентам оволодіти в клініці певними стоматологічними маніпуляціями, що використовуються при лікуванні пацієнтів з дефектами коронкової частини зуба, з частковими дефектами зубних рядів. Набуті таким чином спеціальні (фахові) компетенції студенти в подальшому використають у процесі лікування стоматологічних пацієнтів ортопедичного профілю. Студенти знайомляться з організацією та роботою клінічних кабінетів, оформленню документації.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них				РІК навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Аудиторних		СРС		
		Лекцій	Практичних занять			
Ортопедична стоматологія ***Змістових модулів 2***	4,5 кредитів, ECTS/135 год.	8	60	67	4 к рік навчання (VII, VIII семестри)	іспит
за семестрами						
Модуль 1	2.5 кредитів, ECTS/75	6	30	39	VII семестр	(залік)
Модуль 2	2.0 кредитів, ECTS/60	2	30	28	VIII семестр	іспит

Предметом вивчення навчальної дисципліни є ортопедичне лікування захворювань зубощелепного апарату:

- повної втрати зубів
- патології пародонту
- зубо-щелепні дефекти вроджені та набуті

Міждисциплінарні зв'язки: «Ортопедична стоматологія» як дисципліна

а) ґрунтується на попередньому вивченні студентами анатомії людини; гістології, ембріології та цитології, медичної біології, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, медичної фізики, мікробіології, вірусології та імунології й інтегрується з цими дисциплінами;

б) базується на вивченні студентами пропедевтичних дисциплін стоматологічного профілю: пропедевтики ортопедичної стоматології, пропедевтики терапевтичної стоматології і пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології та інтегрується з цими дисциплінами;

в) інтегрується з наступними клінічними дисциплінами: профілактикою стоматологічних захворювань, дитячою терапевтичною стоматологією і терапевтичною стоматологією, хірургічною стоматологією.

1.Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» є оволодіння на пацієнтах методикою виконання певних стоматологічних маніпуляцій, які використовуються при лікуванні пацієнтів з з патологією пародонту, з повною адентією, вродженими та набутими дефектами зубо-щелепової системи для можливості їх подальшого застосування при лікуванні пацієнтів та формування спеціальних (фахових) компетентностей в клініці ортопедичної стоматології.

1.2.Основними завданнями вивчення дисципліни «Ортопедична стоматологія» є:

- Функціональна анатомія та клінічна біомеханіка зубощелепного апарату
- Знеболення в клініці ортопедичної стоматології. Невідкладні стани
- Клініко-лабораторні етапи виготовлення знімних та незнімних шинуючих конструкцій
- Обстеження пацієнтів з повною втратою зубів. Загальна характеристика та планування конструкції повних знімних протезів
- Адаптація до знімних протезів та вплив протезів на тканини порожнини рота
- Клініко-лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів
- Альтернативні методи шинування при патології продонту

1.3 Компетентності та результати навчання**,** формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами ***компетентностей:***

- *інтегральна:*

Здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю "Стоматологія" у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій.

- *загальні:*

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися другою мовою.
5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність працювати автономно.

8. Вміння виявлять, ставити та вирішувати проблеми.
9. Здатність до вибору стратегії спілкування.
10. Здатність працювати у команді.
11. Навички міжособистісної взаємодії.
12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
13. Навички здійснення безпечної діяльності
14. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
16. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

- *спеціальні (фахові, предметні):*

1. Визнавати морально-етичні та професійні правила діяльності лікаря стоматолога.

2. Усвідомити морально-деонтологічні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації в клініці ортопедичної стоматології.

3. Навчитись сприяти здоровому психологічному мікроклімату в колективі; засвоїти правові норми взаємовідносин стоматолог - пацієнт.

4. Демонструвати обстеження пацієнта.
5. Вміти встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних).
   - Вміти запропонувати план ортопедичного лікування.
   - Вміти вибрати план підготовки порожнини рота пацієнта до протезування.
   - Вміти виявляти зміни зубо-щелепової системи при повній втраті зубів
   - Вміти визначати висоту прикусу при повній втраті зубів
   - Вміти фіксувати центральну оклюзію при повній втраті зубів
   - Вміти знімати функціональні відбитки
   - Вміти знімати анатомічні відбитки
   - Вміти виконувати постановку штучних зубів при повній втраті зубів
   - Вміти зафіксувати повний знімний протез
   - Вміти провести шинування фронтальної групи зубів технікою «Ribbond»
   - Вміти провести вибіркове пришліфовування зубів
   - Вміти провести оклюзіографію

6. Знати Етапи надання стоматологічної ортопедичної допомоги пацієнтам з повною втратою зубів
   - Знати алгоритм проведення проб Гербста на нижню щелепу
   - Знати алгоритм проведення проб Гербста на нижню щелепу
   - Знати методи постановки штучних зубів на восковому базисі при виготовлення повних знімних протезів
   - Знати клініко- лабораторні етапи виготовлення повних знімних пластинкових протезів
   - Знати етапи та принципи проведення оклюзіографії
   - Знати етапи та принципи проведення вибіркового пришліфовування зубів
   - Знати етапи та принципи проведення тимчасового та постійного шинування зубів
   - Знати типи стабілізації зубного ряду та застосовувати ці знання на практиці

- Знати шляхи зміщення відламків щелеп при настанні травми
- Знати принципи надання ортопедичної стоматологічної допомоги при травматичних ушкодженнях щелепно-лицевої ділянки
- Знати принципи надання ортопедичної стоматологічної допомоги при вроджених та набутих дефектах щелепно-лицевої ділянки

7. Вирізняти особливості застосування принципів асептики та антисептики в клініці ортопедичної стоматології:

* вивчити сучасні вимоги до стерилізації інструментів в клініці ортопедичної стоматології;
* усвідомити важливість дотримання правил асептики та антисептики на стоматологічному прийомі;
* засвоїти норми контролю за ефективністю стерилізації;
* визначати методи попередження умов для поширення інфекції в медичних закладах.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі "Матриця компетентностей".

Матриця компетентностей

№	Компетент-ність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідаль-ність
	Загальні компетентності				
1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та показники, що їх характеризують	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести від-повідальність за своєчасне набуття сучасних знань
2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професії	Знати особливості професійної діяльності лікаря-стоматолога	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відпо-відальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності
3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань	Вміти використовувати фахові знання для вирішення практичних завдань	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності	Нести відповідальність за обґрунто-ваність прий-нятих рішень.
4	Здатність спілкуватися державною	Знати державну мову, включно професійного	Вміти користуватися державною	Формувати комунікаційну стратегію у	Нести відпо-відальність за безперервний

	мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися другою мовою	спрямування. Володіти іно-земною мовою на рівні, до-статньому для професійного спілкування	мовою та іноземною мовою для здійснення професійної діяльності і спілкування	професійній діяльності	професійний розвиток з високим рівнем автономності
5	Навички використання інформаційних і комуніка-ційних технологій	Мати сучасні знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за безперервний розвиток професійних знань та умінь
6	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел	Мати необхідні знання в галузі інформаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні технології у професійній галузі для пошуку, опрацювання та аналізу нової інформації з різних джерел	Використовувати інформаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за безперервний розвиток професійних знань та умінь
7	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність працювати автономно	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань	Вміти використовувати фахові знання для адаптації та дій в новій ситуації	Встановлювати зв’язки із суб’єктами практичної діяльності	Нести відповідальність за якість виконання професійних завдань в новій ситуації
8	Вміння виявлять, ставити та вирішувати проблеми	Знати методи реалізації знань у виявленні, постановці та вирішенні проблем професійної діяльності	Вміти використовувати фахові знання для виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності	Встановлювати зв’язки із суб’єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності	Нести відпо-відальність за обґрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності
9	Здатність до	Знати методи	Вміти	Формувати	Нести відпо-

	вибору стратегії спілкування	реалізації знань у виборі стратегії спілкування з пацієнтами і колегами	використовувати знання для вибору стратегії спілкування з пацієнтами і колегами	комунікаційну стратегію у професійній діяльності	відальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності
10	Здатність працювати у команді.	Знати способи колективної взаємодії під час роботи у команді	Вміти використовувати знання для вибору стратегії спілкування під час колективної взаємодії	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відпо-відальність за безперервний професійний розвиток
11	Навички між особистісної взаємодії	Знати способи міжособистісної взаємодії при спілкуванні з колегами та пацієнтами	Вміти викорис-товувати знання для вибору стратегії спілку-вання під час міжособистісної взаємодії	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відпо-відальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності
12	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	Знати морально-етичні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації	Використовувати у практичній діяльності морально-етичні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації	Дотримуватись під час професійної діяльності морально-етичних принципів медичного спеціаліста і правил професійної субординації	Нести персональну відповідальність за дотримання морально-етичних принципів медичного спеціаліста і правил професійної субординації
13	Навички здійснення безпечної діяльності	Здатність оцінювати рівень небезпеки при виконанні професійних завдань	Вміти здійснювати професійну діяльність з дотриманням правил безпеки	Забезпечувати якісне виконання професійної роботи з дотриманням правил безпеки	Нести персональну відповідність за дотримання правил безпеки при виконанні професійних завдань
14	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт	Здатність оцінювати та забезпечувати якість при виконанні професійних завдань	Знати методи оцінювання показників якості діяльності	Вміти забезпечувати якісне виконання професійної роботи	Встановлювати зв’язки для забезпечення якісного виконання робіт
15	Прагнення до	Здатність оцінити	Вміти аналізувати	Забезпечувати	Нести

	збереження навколишнього середовища	стан навколишнього середовища	показники якості навколишнього середовища.	якісне виконання професійних завдань в умовах збереження навколишнього середовища	персональну відповідність за дотримання правил збереження навколишнього середовища при виконанні професійних завдань
16	Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Нести відповідальність за свою громадянську позицію та діяльність
	Спеціальні (фахові компетентності)				
1	Визнавати морально-етичні та професійні правила діяльності лікаря стоматолога	Знати основні положення Етичного кодексу лікаря-стоматолога	Використовувати у практичній діяльності Етичний кодекс лікаря-стоматолога	Дотримуватись під час спілкування з пацієнтами і колегами положень Етичного кодексу лікаря-стоматолога	Нести персональну відповідальність за дотримання у практичній діяльності положень Етичного кодексу лікаря-стоматолога
2	Усвідомити морально-деонтологічні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації в клініці ортопедичної стоматології	Знати морально-деонтологічні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації в клініці ортопедичної стоматології	Використовувати у практичній діяльності морально-деонтологічні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації в клініці ортопедичної стоматології	Дотримуватись під час професійної діяльності морально-деонтологічних принципів медичного спеціаліста і правил професійної субординації в клініці ортопедичної стоматології	Нести персональну відповідальність за дотримання морально-деонтологічних принципів медичного спеціаліста і правил професійної субординації в клініці ортопедичної стоматології
3	Навчитись сприяти здоровому психологічному мікроклі-мату в колективі;	Знати чинні правові норми взаємовідносин стоматолог - пацієнт	Використовувати у практичній діяльності правові норми взаємовідносин стоматолог -	Дотримуватись під час професійної діяльності чинних правових норм	Нести персональну відповідальність за дотримання чинних правових норм

	засвоїти правові норми взаємовідносин стоматолог - пацієнт		пацієнт. Вміти формувати здоровий психологічний мікроклімат у колективі	взаємовідносин “стоматолог - пацієнт. Підтримувати здоровий психологічний мікроклімат у колективі	взаємовідносин стоматолог - пацієнт
4	- вміти встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних); - вміти запропонувати план ортопедично-го лікування; - вміти вибра-ти план підготовки порожнини рота пацієнта до протезування; - вивчити метод обстежен-ня – оклюдо-грама; - вивчити методику отримання відбит-ку для виготовлення суцільнолитих незнімних конструкцій; - знати методику отримання відбит-ків для виготовлення штампованих і штамповано-паяних протезів; - вивчити по-	Знати устаткування стоматологічного кабінету, основний стоматологіч-ний інструмен-тарій, склад, властивості і показання до застосування стоматологіч-них матеріалів, що використо-вуються в клініці ортопедичної стоматології	Вміти користуватися устаткуванням стоматологічного кабінету, основним стоматологічним інструментарієм і стома-тологічними матеріалами, що використо-вуються в клініці ортопедичної стоматології;	Взаємодіяти з молодшим медичним персоналом. При користуванні устаткуванням стоматолог гічного кабінету, основним стоматологіч-ним іструмен-тарієм і стома-тологічними матеріалами, що вико-ристовуються в клініці ортопедичної стоматології	Нести персональну відповідальність за правильність користування устаткуванням стоматологічного кабінету, основним сто-матологічним інструментарієм і стоматоло-гічними матеріалами, що використо-вуються в клініці ортопедичної стоматології

	слідовність фіксації центральної оклюзії при 1 групі дефек-тів за допомогою оклю-зійних бло-ків; - визначення положення верхньої ще-лепи за допо-могою лицьової дуги; - знати послі-довність на-кладання ли-цьової дуги; - вивчити по-слідовність моделей в артикуляторі за допомогою лицьової дуги; - знати методи знеболення при препару-ванні зубів; - знати види ретракції ясен; - знати послі-довність пре-парування зубів під штам-повану металеву коронку; - знати послі-довність пре-парування зубів під суціль-нолиту мета-леву та комбі-новану корон-ку; - вивчити пла-нування конструкції мостоподіб-ного				

	протеза; - знати послі-довність пере-вірки кон-струкції штуч-них коронок; - знати послі-довність пере-вірки конст-рукції мосто-подібного протеза; - вивчити ме-тодику фікса-ції коронок та мостоподіб-них протезів; - знати методи зняття коронок				
5	- знати послі-довність от-римання ана-томічного від-битку з ниж-ньої та верх-ньої щелеп для виготов-лення частко-вих знімних протезів; - вивчити ме-тоди визна-чення та фік-сації цент-рального спів-відношення щелеп при 2,3 групах дефек-тів за допомо-гою оклюзій-них валиків; - засвоїти пла-нування кон-струкції част-кового знім-ного протеза; - засвоїти ета-пи	Знати алгоритми виконання на фантомах	Вміти виконувати на фантомах стоматологічні маніпуляції по.	Спілкуватися і взаємодіяти з колегами і викладачем під час виконання на фантомах стоматологічних маніпуляцій	Нести персо-нальну відпо-відальність за правильність виконання на фантомах сто-матологічних маніпуляцій

	проведення паралеломет-рії діагностич-ної моделі та спланувати кламерну фік-сацію бюгель-ного протезу; - засвоїти по-слідовність пе ревірки кон-струкції част-кового знім-ного протеза; - вивчити ко-рекцію част-кового знім-ного протеза; - знати послі-довність пере-базування часткового знімного протезу				
6	Вирізняти особливості застосування принципів в асептики та антисептики в клініці ортопедичної стоматології: -вивчити сучасні вимоги до стерилізації інструментів в клініці дитячої стоматології; -засвоїти важливість дотримання правил асептики та антисептики на стоматологіч-ному прийомі; - засвоїти норми контролю за	Знати основні принципи асептики та антисептики в клініці ортопедичної стоматології, сучасні методи дезінфекції та стерилізації стоматологічного обладнання та інструментарію	Вміти організувати дезінфекцію та стерилізацію стоматологічного обладнання та інструментарію; здійснювати контроль за ефективністю стерилізації	Усвідомити важливість дотримання правил асептики та антисептики на стоматологічному прийомі	Визначати методи попередження умов для поширення інфекції в медичних закладах. Нести персональну відповідальність за дотримання норм асептики і антисептики на стоматологічному прийомі

	ефективністю стерилізації; -визначати методи попередження умов для поширення інфекції в медичних закладах				

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна “ ортопедична стоматологія”:

1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці ортопедичної стоматології.
2. Демонструвати вміння обстежувати пацієнтів з дефектами твердих тканин, частковими дефектами зубних рядів та повною втратою зубів в клініці ортопедичної стоматології.
3. Демонструвати виконання стоматологічних маніпуляцій у пацієнтів з дефектами твердих тканин, частковими дефектами зубних рядів, повною втратою зубів, з захворюванням пародонту та травматичних ушкодженнях щелепно-лицевої ділянки в клініці ортопедичної стоматології.

Результати навчання для дисципліни.

У результаті вивчення навчальної дисципліни “ ортопедична стоматологія” студент повинен **знати:**

Модуль 1 «Повне знімне протезування»

1. Обстеження пацієнтів з повною втратою зубів: етапи, основні та додаткові методи обстеження, медична документація
2. Етап суб’єктивного обстеження. Патологічні стани та загальносоматичні захворювання, які є факторами ризику на стоматологічному прийомі
3. Обстеження скронево-нижньощелепного суглобу (основні та додаткові методи)
4. Обстеження жувальних м’язів (основні та додаткові методи).
5. Обстеження слизової оболонки порожнини рота. Рухомість та податливість слизової оболонки, класифікація за Суплі.
6. Методики запису рухів нижньої щелепи
7. Планування ортопедичного лікування та перед протезна підготовка
8. Функціональна анатомія жувальних м’язів. Синергізм та узгоджений антагонізм, стан відносного фізіологічного спокою жувальної мускулатури
9. Функціональна анатомія скронево-нижньощелепного суглобу
10. Алгоритм та особливості проведення обстеження пацієнта з повною відсутністю зубів;
11. Особливості анатомічних структур щелепно-лицевої ділянки пацієнтів з повною втратою зубів;
12. Обсяг додаткового обстеження хворого з повною відсутністю зубів;
13. методики отримання функціональних відбитків;
14. тактику лікування хворого з повною відсутністю зубів в клініці ортопедичної стоматології.
15. етапи визначення та фіксації центрального співвідношення беззубих щелеп;

16. функціональну анатомію компонентів жувального апарату та топографію м'язів, що приймають основну участь при рухах нижньої щелепи;
17. принципи роботи з артикулятором при протезуванні пацієнтів з повною відсутністю зубів.
18. знати принципи анатомічної постановки зубів;
19. знати принципи постановки за сферичною поверхнею;
20. матеріально-технічне забезпечення для виготовлення повних знімних протезів;
21. етіологічні чинники, клінічні прояви та патогенез механічного, хімічного, термоізолюючого та сенсибілізуючого впливу знімних протезів;
22. Анатомія оклюзійної поверхні зубних рядів та окремих зубів, сагітальні та трансверзальні оклюзійні криві. Анатомічна та функціональна оклюзійна поверхня, оклюзійний компас.
23. Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Фази жувальних рухів за Гізі.Оклюзія та артикуляція, види оклюзії, фактори оклюзії
24. Рух нижньої щелепи в вертикальному напрямку. Термінальна шарнірна вісь, діаграма Поссет
25. Параметри, що характеризують рух нижньої щелепи в сагітальному напрямку. Сагітальний суглобовий і різцевий шляхи, сагітальний суглобовий і різцевий кути
26. Параметри, що характеризують рух нижньої щелепи в трансверзальному напрямку. Трансверзальний суглобовий і різцевий шляхи, кут і рух Бенета, готичний кут
27. Центральна оклюзія, оклюзійні контакти в нормі. Класифікація антагонуючих поверхонь за Дженкельсон, поняття про стабільні і нестабільні оклюзійні контакти
28. Передня оклюзія, контакти в нормі. Фронтальне ведення. Трьохпунктний контакт Бонвіля
29. Бічна оклюзія, варіанти контактів (оклюзійні концепції)
30. Супраконтакти – етіологія, класифікація
31. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи - класифікації, сфери застосування
32. Будова артикуляторів. Середньо анатомічні артикулятори – конструктивні особливості, показання до використання
33. Регульовані артикулятори – конструктивні особливості, показання до використання, способи індивідуального налаштування
34. Способи переносу моделей в артикулятор
35. Методика реєстрації положення верхньої щелепи та переносу моделей в артикулятор за допомогою лицьової дуги
36. Акрилові пластмаси – склад, властивості, фази та режими полімеризації пластмас
37. Альгінатні відбиткові маси – склад, властивості, показання, технологія застосування
38. Силіконові відбиткові маси – склад, властивості, показання, методики отримання відбитків
39. Структурні та функціональні зміни зубощелепного апарату при повній втраті зубів
40. Анатомічні утворення порожнини рота, що мають значення при знімному протезуванні. Податливість та рухомість слизової оболонки, їх урахування при знімному протезуванні. Оцінка стану альвеолярних відростків в беззубих ділянках, класифікація за Ельбрехтом
41. Підготовка порожнини рота до протезування повними знімними протезами.
42. Конструкції ПЗП, їх складові частини.
43. Перевірка конструкції повних знімних протезів
44. Планування конструкції протезів при збереженні поодиноких зубів на щелепах
45. Отримання робочих відбитків для виготовлення ПЗП – матеріали та методики. Показання до отримання відбитків за допомогою індивідуальних ложок
46. Поняття про фіксацію, стабілізацію, рівновагу знімних протезів та фактори, що їх забезпечують

47. Межі базисів повних знімних пластинчастих протезів на верхній та нижній щелепах
48. Помилки при визначенні та фіксації співвідношення щелеп
49. Штучні зуби для знімних протезів - матеріали, види. Порівняльна характеристика фарфорових, композитних, акрилових зубів. Правила підбору штучних зубів
50. Методика постановки штучних зубів у ПЗП; варіанти постановки зубів у фронтальній ділянці. Анатомічні орієнтири для постановки зубів. Оклюзійні концепції при повному знімному протезуванні
51. Технологія компресійного пресування пластмас. Способи гіпсування репродукцій протезів в кювету
52. Технологія ливарного пресування пластмас. Устаткування, матеріали. Режим спрямованої полімеризації.
53. Пластмаси для виготовлення базисів протезів. Класифікації, склад, властивості. Види та режими полімеризації
54. Помилки при роботі з пластмасою, види пористості
55. Методика накладання та корекції ПЗП, рекомендації пацієнту по догляду за протезом. Фази адаптації до знімних протезів за Курляндським
56. Рекомендовані терміни користування різними видами ПЗП. Показання до заміни протезів. Перебазування знімних протезів – показання, методика, матеріали
57. Ремонт протезів – технологія. Причини перелому базисів
58. Фактори впливу базисів протезів та протезних матеріалів на тканини протезного ложа. Класифікації протезних стоматитів
59. Травматичний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування
60. Токсичний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування
61. Алергічний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування
62. Додаткові лабораторні методи обстеження пацієнтів з протезними стоматитами
63. Помилки на етапі фіксації співвідношення щелеп і визначенні оклюзійної висоти
64. Помилки при отриманні відбитків
65. Помилки на етапі виготовлення пластмасового базису
66. Помилки на етапі обстеження пацієнтів та планування конструкції ПЗП
67. Помилки при накладанні та корекції протезів

Модуль 2 «Пародонтологія. Щелепно-лицева ортопедія»

1. Анатомічну будову пародонту.
2. Функції пародонту.
3. Класифікаціє захворювань пародонту.
4. Основні методи обстеження пацієнтів з захворюванням пародонту.
5. Додаткові методи обстеження пацієнтів з захворюванням пародонту
6. Методи визначення рухомості зубів.
7. Класифікацію рухомості зубів.
8. Основні принципи заповнення та інтерпритації пародонтонрами.
9. Індексну оцінку захворювань пародонту.
10. Рентгенологічні методи обстеження при захворюванні пародонту.
11. Методи виявлення передчасних контактів за допомогою оклюдограми.
12. Мету та завдання ортопедичного етапу в комплексному підході до лікування захворювань пародонту.

13. Паогенез виникнення травматичної оклюзії.
14. Види травматичної оклюзії.
15. Методи ортопедичного лікування травматичної оклюзії.
16. Мету імобілізації при патології пародонту.
17. Вимоги до шин.
18. Види тимчасових та постійних шин.
19. Терміни шинування.
20. Покази до видалення зубів при патології пародонту.
21. Роль щелепно-лицевої ортопедії в наданні медичної допомоги пацієнтам з дефектами та деформаціями щелеп та обличчя, що виникли після травм, операцій, та перенесених захворювань;
22. Класифікації переломів щелеп та механізм зміщення відломків при переломах щелеп;
23. Принципи організації стоматологічної допомоги при надзвичайних станах;
24. Методи фіксації часткових знімних протезів.
25. Обсяг ортопедичної допомоги щелепно-лицевим пораненим;
26. Загальну характеристику щелепно-лицевих апаратів та їх класифікацію;
27. Методики виготовлення гнутих дротяних шин на верхню та нижню щелепи;
28. Технологічні етапи виготовлення різних апаратів при зміщенні відломків;
29. Етіологію, профілактику та лікування рубцевих контрактур;
30. Етіологічні чинники та принципи лікування переломів, що неправильно зрослися;
31. Анатомо-фізіологічні особливості твердого та м’якого піднебіння;
32. Особливості ортопедичного лікування дефектів твердого та м’якого піднебіння;
33. Клінічні етапи виготовлення маски обличчя.
34. Механізм зміщення відламків при переломах верхньої та нижньої щелепи.
35. Діагностику локалізації переломів нижньої та верхньої щелепи за зміщенням відламків.
36. Локалізацію кріплення м’язів, що призводять до рухів нижньої щелепи.
37. Вплив м’язів на механізм зміщення відламків щелеп: скоротлива здатність м’язів, еластична ретракція м’язів.
38. Загальну характеристика щелепно-лицьових апаратів, їх класифікації, конструкційні особливості.
39. Розподіл апаратів за місцем розташування, за функцією, за матеріалами, за лікувальним призначенням.
40. Конструкції апаратів: інтраоральні, інтра-екстраоральні та
41. Етіологія, клінічні ознаки, патогенез переломів щелеп без зміщення уламків.
42. Стандартні та індивідуальні шини.
43. Види гнутих дротяних шин Тігерштедта: гладка шина скоба, шина з розпоркою, шина з похилою площиною, шина із зачіпними гачками.
44. Шини Ентеліса, Збаржа, Васильєва, Гордашнікової.
45. Методики виготовлення гнутих дротяних шин на верхню та нижню щелепи.
46. Правила закріплення шин на щелепі.
47. Можливі помилки при шинуванні і засоби їх усунення.
48. Необхідний інструментарій і матеріали для виготовлення шин.

49. Міжщелепну фіксацію при переломах нижньої щелепи з використанням гладких дротяних шин.
50. Етіологію, клінічні ознаки, патогенез переломів щелеп зі стійким зміщенням уламків.
51. Критерії вибору апарату при зміщенні відломків.
52. Лікування переломів щелеп зі зміщенням відломків у вертикальному напрямку.
53. Лікування переломів щелеп зі зміщенням відломків у сагітальному напрямку.
54. Лікування переломів щелеп зі зміщенням відломків у трансверзальному напрямку.
55. Лікування переломів щелеп при наявності беззубих відламків.
56. Об'єм та види надання спеціалізованої ортопедичної стоматологічної допомоги щелепно- лицевим пораненим.
57. Показання до застосування, конструкції знімних шин, клінічні талабораторні етапи виготовлення знімних шин за Вебером, Ванкевич, Лімбергом, Гунінгом- Портом.
58. Особливості конструювання знімних шин в залежності від характеру і локалізації перелому, наявності зубів на відламках та їх стану, а також супутніх ускладнень.
59. Причини неправильного зростання відламків щелеп.
60. Патологічна анатомія при переломах, що неправильно зрослися.
61. Показання до проведення хірургічних, протетичних, ортодонтичних, апаратурно-хірургічних методів лікування переломів, що неправильно зрослися.
62. Принципи лікування переломів, що неправильно зрослися з повністю збереженими зубними рядами, частковою і повною втратою зубів.
63. Загальні і місцеві причини утворення несправжнього суглобу, клініка, патологічна анатомія.
64. Класифікації несправжніх суглобів нижньої щелепи (І.М. Оксмана, В.Ю. Курляндського).
65. Лікування переломів нижньої щелепи, що не зрослися.
66. Показання до застосування знімних та незнімних апаратів при несправжньому суглобі.
67. Ортопедичні заходи лікування при несправжніх суглобах.
68. Виготовлення протезів із шарнірами: Оксмана, Ванштейна, Курляндського. Розбірні протези. Протези, що складаються.
69. Профілактика посттравматичних та післяопераційних деформацій щелеп.
70. Етіологія та патогенез звуження ротової щілини або мікростоми.
71. Особливості отримання відбитків у хворих з мікростомією.
72. Техніка виготовлення протеза, що складається.
73. Техніка виготовлення розбірного протеза.
74. Анатомо-фізіологічні особливості твердого та м'якого піднебіння.
75. Етіологію, клініку, патогенез та ортопедичне лікування набутих дефектів твердого та м'якого піднебіння.
76. Історичні аспекти ортопедичного лікування дефектів твердого та м'якого піднебіння (обтуратори Паре, Фошара, Сюерсена, Кінгслея, Шильтського).
77. Класифікацію обтураторів, види з'єднання.

78. Виготовлення обтураторів при дефектах твердого піднебіння.
79. Методики виготовлення обтураторів при дефектах м'якогопіднебіння.
80. Методи фіксації обтураторів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни " ортопедична стоматологія" студент повинен **вміти:**

Модуль 1 «Повне знімне протезування»

1. Аналізувати результати обстеження стоматологічного хворого з повною відсутністю зубів в клініці ортопедичної стоматології;
2. Пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження;
3. Виконувати припасування жорстких індивідуальних ложок на верхню та нижню щелепи;
4. Демонструвати отримання функціональних відбитків;
5. Аналізувати фактори оклюзії;
6. Порівнювати різні види артикуляторів;
7. Вміти проводити загіпсовку моделей в артикуляторі;
8. Виконувати реєстрацію рухів нижньої щелепи;
9. Засвоїти основні положення сферичної та суглобової теорій артикуляції;
10. Демонструвати методику Ефрона, Гельфанда, Каца;
11. Обстежувати порожнину рота пацієнта в повною відсутністю зубів.
12. Отримувати анатомічні відбитків з беззубої верхньої та нижньої щелеп для виготовлення індивідуальних ложок.
13. Виготовляти індивідуальні ложки на верхню та нижню щелепи.
14. Припасовувати жорсткі індивідуальні ложки.
15. Отримувати функціональні відбитки з верхньої та нижньої щелеп.
16. Визначати центральне співвідношення щелеп при дефектах зубних рядів IV групи.
17. вміти проводити перевірку конструкції повних знімних протезів;
18. вміти проводити формування та полімеризацію пластмас;
19. виконувати перевірку фіксації повних знімних протезів в порожнині рота пацієнта;
20. засвоїти послідовність обробки повних знімних протезів після полімеризації;
21. демонструвати проведення корекції базису та оклюзії у повних знімних протезах;
22. діагностувати можливі ускладнення місцевої анестезії;
23. проводити лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота, які виникають під впливом знімних протезів.
24. Проводити анатомічну постановку зубів по склу, за сферичною поверхнею
25. Проводити перевірку конструкції повних знімних протезів
26. Проводити фіксацію повних знімних протезів.
27. Проводити корекцію повних знімних протезів

Модуль 2 « Пародонтологія. Щелепно-лицева ортопедія»

1. Провести зовнішньо-ротове обстеження пацієнта з патологією пародонту
2. Провести пальпацію регіональних лімфатичних вузлів.
3. Проаналізувати характер рухів нижньої щелепи при відкриванні та закриванні рота, щоб визначити стан СНЩС.
4. Провести внутрішньоротове обстеження присінку, зубних рядів, прикусу.
5. Виявляти травматичну оклюзію.
6. Визначати ступінь рухомості зубів.
7. Інтерпритувати дані рентгенівського обстеження при патології пародонту.

8. Визначати глибину пародонтальної кишені.
9. Заповнювати та читати пародонтограму.
10. Проводити індексну оцінку стану пародонту.
11. Проводити оклюзіографію.
12. Проводити вибіркове пришліфовування зубів при патології пародонту.
28. Проводити клінічне обстеження пацієнтів з переломами щелеп;
29. Проводити диференціальну діагностику між переломами щелеп різної локалізації;
30. Накладати транспортні шини та проводити лігатурне зв'язування зубів.
31. Отримувати відбитки та визначати центральне співвідношення при виготовленні формуючих апаратів.
32. Визначати об'єм ортопедичних заходів лікування при несправжніх суглобах.
33. Проводити вибір конструкції зубного протезу в залежності від ступеню звуження ротової щілини.
34. Отримувати відбитки у хворих з мікростомією.

2.Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4,5 кредитів ЄКТС 135 годин.

3.СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»

Модуль 1 «Повне знімне протезування» 4 рік навчання 7-й семестр				
	Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС
1.1	Контроль початкового рівня знань. Обстеження порожнини рота пацієнта в повною відсутністю зубів.	2	2	
1.2	Отримання анатомічних відбитків з беззубої верхньої та нижньої щелеп для виготовлення індивідуальних ложок	–	2	7
1.3	Виготовлення індивідуальних ложок на верхню та нижню щелепи	–	2	
1.4	Припасування жорстких індивідуальних ложок. Отримання функціональних відбитків з верхньої та нижньої щелеп.	–	2	7
1.5	Виготовлення воскових базисів з прикусними валиками.	2	2	
1.6	Визначення центрального співвідношення щелеп при дефектах зубних рядів IV групи	–	2	7
1.7	Теорії артикуляції, основні положення. Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Фактори оклюзії. Принципи роботи з артикулятором при протезуванні пацієнтів з повною відсутністю зубів. Фіксація моделей в артикуляторі.	–	2	
1.8	Анатомічна постановка зубів по склу, за сферичною поверхнею.	–	2	7

1.9	Перевірка конструкції повних знімних протезів.	_	2	
1.10	Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів	2	2	6
1.11	Фіксація повних знімних протезів. Адаптація до протезів	_	2	
1.12	Обробка повних знімних протезів після полімеризації пластмас. Полагодження протезів. Корекція повних знімних протезів	_	2	5
1.13	Вплив базисів пластиночних протезів на тканини порожнини рота.	_	2	
1.14	Покривні протези. Показання до застосування. Фіксація на власних зубах та дентальних імплантах.	_	2	
1.15	Клініко-лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів. Підсумкове заняття.	_	2	
	Всього	**6**	**30**	**39**
	Всього годин	**75**		
	Кредитів ECTS	**2,5**		
	Підсумковий контроль	**(залік)**		
Модуль 2 Пародонтологія. Щелепно-лицева ортопедія. 4 -й рік навчання 8-й семестр				
Змістовий модуль 1 Пародонтологія				
2.1	Анатомічна будова пародонту. Класифікація захворювань пародонту. Етіологія, патогенез, клінічні прояви захворювань пародонту	-	2	-
2.2	Обсяг та особливості обстеження пацієнтів з захворюванням пародонту. Документація.	-	2	4
2.3	Мета, завдання та основні принципи ортопедичної допомоги у комплексному лікуванні захворювань пародонту. Травматична оклюзія (види, механізм розвитку).	-	2	-
2.4	Ортопедичні методи лікування травматичної оклюзії. Методика проведення вибіркового пришліфування.	-	2	4
2.5	Біомеханічні принципи шинування зубного ряду при захворюванні пародонту. Види, покази, терміни шинування.	-	2	-
2.6	Особливості протезування хворих з дефектами зубного ряду при захворюваннях пародонту.	-	2	4
2.7	Щелепно-лицева ортопедія. Загальна характеристика щелепно-лицевих апаратів те їх класифікація Мета та завдання. Класифікація переломів щелеп. Механізм зміщення відламків та клінічні ознаки при різних видах переломів.	2	2	-

	Транспортні шини. Покази, виготовлення. Помилки та ускладнення.			
2.8	Переломи нижньої щелепи без зміщення відламків. Міжщелепне лігатурне зв'язування та шинування відламків за допомогою гнутих дротяних шин. Помилки та ускладнення. Етіологія, клініка та ортопедичне лікування переломів щелеп зі стійким зміщенням відламків. Об'єм спеціалізованої допомоги пацієнтам з переломами щелеп. Клініко-лабораторні методи виготовлення шини Вебера та шини на кільцях.	-	2	4
2.9	Особливості ортопедичного лікування хворих з переломами беззубих щелеп. Шини Лімберга, Гунінга-Порта, Ванкевича.	-	2	-
2.10	Етіологія, патогенез, клініка та ортопедичне лікування переломів, які неправильно зрослися. Причини утворення несправжнього суглобу, клініка.	-	2	4
2.11	Мікростомія. Етіологія, клініка. Особливості зубного лікування та протезування при мікростомії.	-	2	-
2.12	Використання ортопедичних засобів при оптеопластиці та пластиці м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки (формуючі та фіксуючі апарати). Ортопедичне лікування хворих після резекційних операцій не верхній та нижній щелепах.	-	2	4
2.13	Розповсюдженість, етіологія, патогенез та ортопедичне лікування при вроджених та набутих дефектів твердого та м'якого піднебіння. Обтуратори. Клініко-лабораторні етапи виготовлення обтураторів та обтуруючих протезів.	-	2	-
2.14	Епітетика. Протезування дефектів лицевої ділянки. Ектопротези. Отримання маски обличчя.		2	4
2.15	Організація ортопедичної стоматологічної допомоги у збройних силах України та при надзвичайних ситуаціях. Види та об'єм ортопедичної допомоги на етапах евакуації при ураженні щелепно-лицевої ділянки.	-	2	-
	Всього	**2**	**30**	**28**
Всього годин		**60**		
Кредитів ECTS		**2,0**		
Підсумковий контроль		**Іспит**		

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

Модуль 1
«Повне знімне протезування»

4-й рік навчання 7-й семестр

№ з/п	Тема лекції	Години
1	Анатомо-фізіологічні особливості жувального апарату при повній втраті зубів. Клінічні етапи виготовлення повних знімних протезів	2
2	Біомеханіка нижньої щелепи, фактори оклюзії. Теорії артикуляції	2
3	Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів. Вплив базисів пластинкових протезів на тканини порожнини рота	2
	РАЗОМ	**6**

Модуль 2
«Пародонтологія. Щелепно-лицева ортопедія»
4-й рік навчання 8-й семестр

№ з/п	Тема лекції	Години
1	Щелепно-лицева ортопедія. Мета, завдання. Класифікація переломів щелеп. Загальна характеристика апаратів. Щелепно-лицеве протезування хворих з ушкодженнями щелепно-лицевої ділянки. Контрактури. Мікростомія. Дефекти твердого і м'якого піднебіння. Етіологія, клініка, особливості ортопедичного лікування.	2
	РАЗОМ	**2**

5. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Модуль 1
«Повне знімне протезування»

4 рік навчання 7 семестр

Тема	ТЕМА	Кількість годин
1.1	Контроль початкового рівня знань. Обстеження порожнини рота пацієнта в повною відсутністю зубів.	2
1.2	Отримання анатомічних відбитків з беззубої верхньої та нижньої щелеп для виготовлення індивідуальних ложок	2
1.3	Виготовлення індивідуальних ложок на верхню та нижню щелепи	2
1.4	Припасування жорстких індивідуальних ложок. Отримання функціональних відбитків з верхньої та нижньої щелеп.	2
1.5	Виготовлення воскових базисів з прикусними валиками.	2
1.6	Визначення центрального співвідношення щелеп при дефектах зубних рядів IV групи	2
1.7	Теорії артикуляції, основні положення. Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Фактори оклюзії. Принципи роботи з артикулятором при протезуванні пацієнтів з повною відсутністю зубів.	2
1.8	Анатомічна постановка зубів по склу, за сферичною поверхнею.	2
1.9	Перевірка конструкції повних знімних протезів.	2
1.10	Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів	2
1.11	Фіксація повних знімних протезів. Адаптація до протезів	2

1.12	Обробка повних знімних протезів після полімеризації пластмас. Полагодження протезів. Корекція повних знімних протезів	2
1.13	Вплив базисів пластиночних протезів на тканини порожнини рота	2
1.14	Покривні протези. Показання до застосування. Способи фіксації на власних зубах та дентальних імплантат.	2
1.15	Клініко-лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів. Підсумкове заняття.	2
	Всього	**30**

Модуль 2

«Пародонтологія та шелепно-лицева ортопедія»

4 рік навчання 8 семестр

Тема	ТЕМА	Кількість годин
2.1	Анатомічна будова пародонту. Класифікація захворювань пародонту. Етіологія, патогенез, клінічні прояви захворювань пародонту	2
2.2	Обсяг та особливості обстеження пацієнтів з захворюванням пародонту. Документація.	2
2.3	Мета, завдання та основні принципи ортопедичної допомоги у комплексному лікуванні захворювань пародонту. Травматична оклюзія (види, механізм розвитку).	2
2.4	Ортопедичні методи лікування травматичної оклюзії. Методика проведення вибіркового пришліфування.	2
2.5	Біомеханічні принципи шинування зубного ряду при захворюванні пародонту. Види, покази, терміни шинування.	2
2.6	Особливості протезування хворих з дефектами зубного ряду при захворюваннях пародонту.	2
2.7	Щелепно-лицева ортопедія. Загальна характеристика щелепно-лицевих апаратів те їх класифікація Мета та завдання. Класифікація переломів щелеп. Механізм зміщення відламків та клінічні ознаки при різних видах переломів. Транспортні шини. Покази, виготовлення. Помилки та ускладнення.	2
2.8	Переломи нижньої щелепи без зміщення відламків. Міжщелепне лігатурне зв’язування та шинування відламків за допомогою гнутих дротяних шин. Помилки та ускладнення. Етіологія, клініка та ортопедичне лікування переломів щелеп зі стійким зміщенням відламків. Об’єм спеціалізованої допомоги пацієнтам з переломами щелеп. Клініко-лабораторні методи виготовлення шини Вебера та шини на кільцях.	2
2.9	Особливості ортопедичного лікування хворих з переломами беззубих щелеп. Шини Лімберга, Гунінга-Порта, Ванкевича.	2
2.10	Етіологія, патогенез, клініка та ортопедичне лікування переломів, які неправильно зрослися. Причини утворення несправжнього суглобу, клініка.	2
2.11	Мікростомія. Етіологія, клініка. Особливості зубного лікування та протезування при мікростомії.	2
2.12	Використання ортопедичних засобів при оптеопластиці та пластиці м’яких тканин щелепно-лицевої ділянки (формуючі та фіксуючі апарати). Ортопедичне лікування хворих після резекційних операцій не верхній та нижній щелепах.	2

2.13	Розповсюдженість, етіологія, патогенез та ортопедичне лікування при вроджених та набутих дефектів твердого та м'якого піднебіння. Обтуратори. Клініко-лабораторні етапи виготовлення обтураторів та обтуруючих протезів.	2
2.14	Епітетика. Протезування дефектів лицевої ділянки. Ектопротези. Отримання маски обличчя.	2
2.15	Організація ортопедичної стоматологічної допомоги у збройних силах України та при надзвичайних ситуаціях. Види та об'єм ортопедичної допомоги на етапах евакуації при ураженні щелепно-лицевої ділянки.	2
	Всього	**30**

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ (СРС)

Модуль 1
«Повне знімне протезування»
4-й рік навчання 7-й семестр

№ п/п	Тема самостійної роботи	К-сть год
1	Класифікація атрофій альвеолярного відростка верхньої та нижньої щелеп при повній втраті зубів.	7
2	Залежність вибору відбиткового матеріалу від типу слизової оболонки порожнини рота.	7
3	Принципи вибору штучних зубів для повних знімних протезів.	7
4	Помилки, допущені на клінічних етапах виготовлення повних знімних пластинкових протезів.	7
5	Особливості виготовлення повних знімних пластинкових протезів при несприятливих клінічних умовах. Передпротезна підготовка порожнини рота.	6
6	Зміни в зубо-щелепній системі при повній відсутності зубів.	5
	РАЗОМ	39

Модуль 2

«Щелепно-лицева ортопедія»

4-й рік навчання 8-й семестр

№	Назва теми	К-ть год
1	Переломи та вивихи зубів. Способи шинування та ортопедичного лікування.	4
2	Етіологія, патогенез, клініка контрактур нижньої щелепи, їх класифікація. Профілактика контрактур та ортопедичні методи їх лікування.	4
3	Преломи верхньої щелепи. Методи ортопедичного лікування.	4
4	Преломи альвеолярних відростків щелеп. Методи їх ортопедичного лікування.	4
5	Вивихи нижньої щелепи, їх характеристика. Методи ортопедичного лікування.	4
6	Профілактичні апарати та протези.	4
7	Діагностика та диференційна діагностика при невідкладних та екстрених станах.	4
	Всього	28

7. Індивідуальні завдання (історії хвороб, судово-медичні акти, акти токсикологічних досліджень, курсові та дипломні роботи, магістерські роботи) **не передбачені.**

8.Методи навчання.

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів (СРС).

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів ортопедичної стоматології.

Проведення практичного заняття передбачає:

1) Контроль виконання відповідних завдань самостійної роботи студента ;
2) Контроль виконання студентом домашнього завдання в робочому зошиті;
3) Індивідуальне усне опитування студентів з роз'ясненням окремих питань теми поточного заняття;
4) Відповіді на запитання студентів;
5) Самостійне опрацювання практичних навичок відповідно до тематики заняття під пильним контролем викладача (обстеження пацієнтів в клінічному кабінеті з використанням стоматологічного обладнання та інструментарію; проведення аналізу діагностичних моделей пацієнтів з різними видами патології зубо-щелепного апарату, вибору методів відновлення дефектів зубів та зубних рядів; відпрацювання студентами практичних навичок під час клінічного прийому тематичних пацієнтів, відпрацювання студентами практичних навичок шляхом препарування фантомів зубів під різні види штучних коронок; заповнення медичної карти обстежуваного пацієнта, а також рекомендується заповнювати іншу звітну документацію (щоденник роботи лікаря, наряди на виконання зуботехнічних робіт)).

Визначення кінцевого рівня знань студентів, що проводиться шляхом вирішення тестових завдань, індивідуального опитування або вирішенням ситуаційних задач.

Закінчуючи практичне заняття, викладач підводить підсумки, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на ключові питання наступної теми та пропонує перелік рекомендованої літератури для його підготовки.

Самостійна робота студента передбачає:

Теоретичну підготовку до практичного заняття;

Самостійне опрацювання тем, що не входить до плану аудиторних занять, але контролюються та оцінюються викладачем під час проведення підсумкового контролю.

9. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється у вигляді усного опитування та тестового письмового контролю.

Форма підсумкового контролю – відповідно до навчального плану – семестровий залік у вигляді усного опитування та тестового письмового контролю.

Критерії оцінювання:

контрольні заходи включають поточний та підсумковий семестровий контроль.

10. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (відмінно, добре, задовільно, незадовільно). При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли студент знає програму в повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок, неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеня складності;

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли студент знає всю програму і добре розуміє її, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках;

Оцінка «задовільно» ставиться студентові на основі його знань всього об'єму програми з предмету та задовільному рівні розуміння його. Студент спроможний вирішувати видозмінені завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам «задовільної» оцінки.

11.Форма підсумкового контролю успішності навчання:

Осінній семестр - семестровий залік.

Підсумковий контроль – семестровий залік проводиться з метою оцінювання результатів навчання за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Семестровий залік проводиться після закінчення вивчення дисципліни до початку екзаменаційної сесії.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали усі заняття, передбачені навчальною програмою та набрали за поточну успішність кількість балів, не меншу за мінімальну.

Заліки приймають викладачі, які проводили практичні заняття в навчальній групі.

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених навчальним планом.

Результати оцінювання роботи студента впродовж семестру мають бути задокументовані (занесені до паперового та електронного варіантів академічного журналу, заліково-екзаменаційної відомості, залікової книжки студента). Виконані студентами впродовж семестру контрольні роботи, індивідуальні завдання зберігаються на кафедрі впродовж року.

Весняний семестр - семестровий екзамен.

До семестрового іспиту допускаються студенти, які відвідали усі, передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та набрали за поточну успішність кількість балів, не меншу за мінімальну - 72 бали.

Дати, час проведення іспиту з ортопедичної стоматології та кількість груп, що складають іспит в один день, визначається розкладом іспитів, складеним навчальним відділом університету.

Семестровий екзамен з ортопедичної стоматології складається з наступних етапів:

1-й етап - перевірка присутності студентів допущених до складання семестрового іспиту згідно заліково-екзаменаційних відомостей; ознайомлення студентів з членами екзаменаційної комісії та допоміжним персоналом під час проведення іспиту (асистент, старший лаборант); тривалістю написання екзаменаційної роботи, правилами заповнення екзаменаційного бланку, термінами оголошення результатів іспиту.

2-й етап - письмова відповідь на тестові завдання формату А. Студенг отримує

екзаменаційний білет, який містить пакет тестів (80 тестів формату А з наступних розділів ортопедичної стоматології: «Незнімне протезування», «Часткове знімне протезування», «Повне знімне протезування», «Пародонтологія та щелепно-лицева ортопедія»).

У кожному варіанті всі тестові завдання ідентичні, розташовані у різній послідовності з варіабельним розташуванням правильної відповіді та чотирьох дистракторів. У кожному завданні використано відомі студентам терміни, назви, позначення.

Кожне тестове завдання має тільки одну правильну відповідь.

Тривалість письмової роботи студента складає 90 хвилин.

Виконання студентами екзаменаційного завдання повинно бути винятково самостійним.

За використання заборонених додаткових джерел і засобів зв'язку чи підказок студент не допускається до подальшого складання екзамену та отримує оцінку «0» балів.

Після заповнення студентом бланку відповідей, екзаменатор приймає письмові відповіді разом з екзаменаційними білетами та заліковими книжками від кожного студента.

3-й етап - перевірка робіт екзаменатором.

4-й етап - оформлення документації та оголошення результатів (здійснюється екзаменатором не пізніше, ніж через два дні після проведення екзамену за розкладом з вказанням балів та оцінки за національною шкалою)

Повторне складання екзамену дозволяється не більше двох разів - перший раз екзаменатору, призначеному завідувачем кафедри, другий - комісії, яка створюється деканом факультету.

Студенти, які не з'явились на екзамен без поважних причин вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Відмова студента виконувати екзаменаційне завдання атестується як незадовільна відповідь.

У разі незгоди з оцінкою студент має право подати в день оголошення оцінки завідувачу кафедри письмову апеляцію, вказавши конкретні причини незгоди з оцінкою. Завідувач кафедри разом з екзаменатором, залучаючи, за необхідності, інших фахівців, протягом трьох днів розглядає апеляцію і в усній формі повідомляє студента про результати розгляду.

Результати оцінювання роботи студента впродовж семестру мають бути задокументовані (занесені до заліково-екзаменаційної відомості, залікової книжки студента).

Перевірені екзаменаційні роботи зберігаються три місяці, після цього утилізуються.

12.Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

В освітньому процесі Університету застосовуються такі шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала, традиційна 4-бальна шкала та рейтингова шкала ЕСТЗ, Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижченаведеними правилами.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{\text{CA} \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недос-татньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	**Статистичний показник**
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів

E	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок „A”, „B”, „C”, „D”, „E” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „E”.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	**Оцінка за 4-ри бальною шкалою**
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.
Об’єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

1. Методичні розробки для організації самостійної роботи студентів при підготовці до практичних занять – відповідно до кількості тем .
2. Робочий зошит для студентів із завданнями для підготовки до кожної з тем.
3. Методичні розробки практичних занять для викладачів
4. Комплекти тестових завдань (для контролю початкового і кінцевого рівня знань) - відповідно до кількості тем
5. Алгоритми виконання стоматологічних маніпуляцій
6. Перелік теоретичних питань .
7. Перелік практичних навичок
8. Збірник тестових завдань

Перелік контрольних запитань для проведення підсумкового модульного контролю з ортопедичної стоматології

Модуль 1 «Повне знімне протезування»

1.1.1.1. Обстеження пацієнтів з повною втратою зубів: етапи, основні та додаткові методи обстеження, медична документація

2. Етап суб’єктивного обстеження. Патологічні стани та загальносоматичні захворювання, які є факторами ризику на стоматологічному прийомі

3.Обстеження скронево-нижньощелепного суглобу (основні та додаткові методи)

4.Обстеження жувальних м’язів (основні та додаткові методи).

5.Обстеження слизової оболонки порожнини рота. Рухомість та податливість слизової оболонки, класифікація за Суплі.

6.Методики запису рухів нижньої щелепи

7.Планування ортопедичного лікування та перед протезна підготовка
8.Функціональна анатомія жувальних м'язів. Синергізм та узгоджений антагонізм, стан відносного фізіологічного спокою жувальної мускулатури
9.Функціональна анатомія скронево-нижньощелепного суглобу
10.Алгоритм та особливості проведення обстеження пацієнта з повною відсутністю зубів;
11.Особливості анатомічних структур щелепно-лицевої ділянки пацієнтів з повною втратою зубів;
12.Обсяг додаткового обстеження хворого з повною відсутністю зубів;
13.методики отримання функціональних відбитків;
14.тактику лікування хворого з повною відсутністю зубів в клініці ортопедичної стоматології.
15.етапи визначення та фіксації центрального співвідношення беззубих щелеп;
16.функціональну анатомію компонентів жувального апарату та топографію м'язів, що приймають основну участь при рухах нижньої щелепи;
17.принципи роботи з артикулятором при протезуванні пацієнтів з повною відсутністю зубів.
18.знати принципи анатомічної постановки зубів;
19.знати принципи постановки за сферичною поверхнею;
20.матеріально-технічне забезпечення для виготовлення повних знімних протезів;
21. етіологічні чинники, клінічні прояви та патогенез механічного, хімічного, термоізолюючого та сенсибілізуючого впливу знімних протезів;
22.Анатомія оклюзійної поверхні зубних рядів та окремих зубів, сагітальні та трансверзальні оклюзійні криві. Анатомічна та функціональна оклюзійна поверхня, оклюзійний компас.
23.Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Фази жувальних рухів за Гізі.Оклюзія та артикуляція, види оклюзії, фактори оклюзії
24.Рух нижньої щелепи в вертикальному напрямку. Термінальна шарнірна вісь, діаграма Поссет
25.Параметри, що характеризують рух нижньої щелепи в сагітальному напрямку. Сагітальний суглобовий і різцевий шляхи, сагітальний суглобовий і різцевий кути
26.Параметри, що характеризують рух нижньої щелепи в трансверзальному напрямку. Трансверзальний суглобовий і різцевий шляхи, кут і рух Бенета, готичний кут
27.Центральна оклюзія, оклюзійні контакти в нормі. Класифікація антагонуючих поверхонь за Дженкельсон, поняття про стабільні і нестабільні оклюзійні контакти
28.Передня оклюзія, контакти в нормі. Фронтальне ведення. Трьохпунктний контакт Бонвіля
29.Бічна оклюзія, варіанти контактів (оклюзійні концепції)
30.Супраконтакти – етіологія, класифікація
31.Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи - класифікації, сфери застосування
32.Будова артикуляторів. Середньо анатомічні артикулятори – конструктивні особливості, показання до використання
33.Регульовані артикулятори – конструктивні особливості, показання до використання, способи індивідуального налаштування
34.Способи переносу моделей в артикулятор
35.Методика реєстрації положення верхньої щелепи та переносу моделей в артикулятор за допомогою лицьової дуги
36.Акрилові пластмаси – склад, властивості, фази та режими полімеризації пластмас
37.Альгінатні відбиткові маси – склад, властивості, показання, технологія застосування
38.Силіконові відбиткові маси – склад, властивості, показання, методики отримання відбитків

39.Структурні та функціональні зміни зубощелепного апарату при повній втраті зубів
40.Анатомічні утворення порожнини рота, що мають значення при знімному протезуванні. Податливість та рухомість слизової оболонки, їх урахування при знімному протезуванні. Оцінка стану альвеолярних відростків в беззубих ділянках, класифікація за Ельбрехтом
41.Підготовка порожнини рота до протезування повними знімними протезами.
42.Конструкції ПЗП, їх складові частини.
43.Перевірка конструкції повних знімних протезів
44.Планування конструкції протезів при збереженні поодиноких зубів на щелепах
45.Отримання робочих відбитків для виготовлення ПЗП – матеріали та методики. Показання до отримання відбитків за допомогою індивідуальних ложок
46.Поняття про фіксацію, стабілізацію, рівновагу знімних протезів та фактори, що їх забезпечують
47.Межі базисів повних знімних пластинчастих протезів на верхній та нижній щелепах
48.Помилки при визначенні та фіксації співвідношення щелеп
49.Штучні зуби для знімних протезів - матеріали, види. Порівняльна характеристика фарфорових, композитних, акрилових зубів. Правила підбору штучних зубів
50.Методика постановки штучних зубів у ПЗП; варіанти постановки зубів у фронтальній ділянці. Анатомічні орієнтири для постановки зубів. Оклюзійні концепції при повному знімному протезуванні
51.Технологія компресійного пресування пластмас. Способи гіпсування репродукцій протезів в кювету
52.Технологія ливарного пресування пластмас. Устаткування, матеріали. Режим спрямованої полімеризації.
53.Пластмаси для виготовлення базисів протезів. Класифікації, склад, властивості. Види та режими полімеризації
54.Помилки при роботі з пластмасою, види пористості
55.Методика накладання та корекції ПЗП, рекомендації пацієнту по догляду за протезом. Фази адаптації до знімних протезів за Курляндським
56.Рекомендовані терміни користування різними видами ПЗП. Показання до заміни протезів. Перебазування знімних протезів – показання, методика, матеріали
57.Ремонт протезів – технологія. Причини перелому базисів
58.Фактори впливу базисів протезів та протезних матеріалів на тканини протезного ложа. Класифікації протезних стоматитів
59.Травматичний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування
60.Токсичний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування
61.Алергічний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування
62.Додаткові лабораторні методи обстеження пацієнтів з протезними стоматитами
63.Помилки на етапі фіксації співвідношення щелеп і визначенні оклюзійної висоти
64.Помилки при отриманні відбитків
65.Помилки на етапі виготовлення пластмасового базису
66.Помилки на етапі обстеження пацієнтів та планування конструкції ПЗП
67.Помилки при накладанні та корекції протезів

Модуль 2 «Пародонтологія. Щелепно-лицева ортопедія»

1. Анатомічну будову пародонту.
2.Функції пародонту.
3.Класифікаціє захворювань пародонту.
4.Основні методи обстеження пацієнтів з захворюванням пародонту.
5.Додаткові методи обстеження пацієнтів з захворюванням пародонту
6.Методи визначення рухомості зубів.
7.Класифікацію рухомості зубів.
8.Основні принципи заповнення та інтерпритації пародонтонрами.
9.Індексну оцінку захворювань пародонту.
10.Рентгенологічні методи обстеження при захворюванні пародонту.
11.Методи виявлення передчасних контактів за допомогою оклюдограми.
12.Мету та завдання ортопедичного етапу в комплексному підході до лікування захворювань пародонту.
13.Паогенез виникнення травматичної оклюзії.
14.Види травматичної оклюзії.
15.Методи ортопедичного лікування травматичної оклюзії.
16.Мету імобілізації при патології пародонту.
17.Вимоги до шин.
18.Види тимчасових та постійних шин.
19.Терміни шинування.
20.Покази до видалення зубів при патології пародонту.
21.Роль щелепно-лицевої ортопедії в наданні медичної допомоги пацієнтам з дефектами та деформаціями щелеп та обличчя, що виникли після травм, операцій, та перенесених захворювань;
22.Класифікації переломів щелеп та механізм зміщення відломків при переломах щелеп;
23.Принципи організації стоматологічної допомоги при надзвичайних станах;
24.Методи фіксації часткових знімних протезів.
25.Обсяг ортопедичної допомоги щелепно-лицевим пораненим;
26.Загальну характеристику щелепно-лицевих апаратів та їх класифікацію;
27.Методики виготовлення гнутих дротяних шин на верхню та нижню щелепи;
28.Технологічні етапи виготовлення різних апаратів при зміщенні відломків;
29.Етіологію, профілактику та лікування рубцевих контрактур;
30.Етіологічні чинники та принципи лікування переломів, що неправильно зрослися;
31.Анатомо-фізіологічні особливості твердого та м’якого піднебіння;
32.Особливості ортопедичного лікування дефектів твердого та м’якого піднебіння;
33.Клінічні етапи виготовлення маски обличчя.
34.Механізм зміщення відламків при переломах верхньої та нижньої щелепи.

35.Діагностику локалізації переломів нижньої та верхньої щелепи за зміщенням відламків.

36.Локалізацію кріплення м’язів, що призводять до рухів нижньої щелепи.

37.Вплив м’язів на механізм зміщення відламків щелеп: скоротлива здатність м’язів, еластична ретракція м’язів.

38.Загальну характеристика щелепно-лицьових апаратів, їх класифікації, конструкційні особливості.

39.Розподіл апаратів за місцем розташування, за функцією, за матеріалами, за лікувальним призначенням.

40.Конструкції апаратів: інтраоральні, інтра-екстраоральні та

41.Етіологія, клінічні ознаки, патогенез переломів щелеп без зміщення уламків.

24.Стандартні та індивідуальні шини.

43.Види гнутих дротяних шин Тігерштедта: гладка шина скоба, шина з розпоркою, шина з похилою площиною, шина із зачіпними гачками.

44.Шини Ентеліса, Збаржа, Васильєва, Гордашнікової.

45Методики виготовлення гнутих дротяних шин на верхню та нижню щелепи.

46.Правила закріплення шин на щелепі.

47. Можливі помилки при шинуванні і засоби їх усунення.

48.Необхідний інструментарій і матеріали для виготовлення шин.

49.Міжщелепну фіксацію при переломах нижньої щелепи з використанням гладких дротяних шин.

50.Етіологію, клінічні ознаки, патогенез переломів щелеп зі стійким зміщенням уламків.

51.Критерії вибору апарату при зміщенні відломків.

52.Лікування переломів щелеп зі зміщенням відломків у вертикальному напрямку.

53.Лікування переломів щелеп зі зміщенням відломків у сагітальному напрямку.

54.Лікування переломів щелеп зі зміщенням відломків у трансверзальному напрямку.

55.Лікування переломів щелеп при наявності беззубих відламків.

56.Об'єм та види надання спеціалізованої ортопедичної стоматологічної допомоги щелепно- лицевим пораненим.

57.Показання до застосування, конструкції знімних шин, клінічні талабораторні етапи виготовлення знімних шин за Вебером, Ванкевич, Лімбергом, Гунінгом- Портом.

58.Особливості конструювання знімних шин в залежності від характеру і локалізації перелому, наявності зубів на відламках та їх стану, а також супутніх ускладнень.

59.Причини неправильного зростання відламків щелеп.

60Патологічна анатомія при переломах, що неправильно зрослися.

61.Показання до проведення хірургічних, протетичних, ортодонтичних, апаратурно-хірургічних методів лікування переломів, що неправильно зрослися.

62.Принципи лікування переломів, що неправильно зрослися з повністю збереженими зубними рядами, частковою і повною втратою зубів.

63.Загальні і місцеві причини утворення несправжнього суглобу, клініка, патологічна анатомія.

64Класифікації несправжніх суглобів нижньої щелепи (І.М. Оксмана, В.Ю. Курляндського).

65.Лікування переломів нижньої щелепи, що не зрослися.

66.Показання до застосування знімних та незнімних апаратів при несправжньому суглобі.

67.Ортопедичні заходи лікування при несправжніх суглобах.

68.Виготовлення протезів із шарнірами: Оксмана, Ванштейна, Курляндського. Розбірні протези. Протези, що складаються.

69.Профілактика посттравматичних та післяопераційних деформацій щелеп.

70.Етіологія та патогенез звуження ротової щілини або мікростоми.

71.Особливості отримання відбитків у хворих з мікростомією.

72.Техніка виготовлення протеза, що складається.

73.Техніка виготовлення розбірного протеза.

74.Анатомо-фізіологічні особливості твердого та м'якого піднебіння.
75.Етіологію, клініку, патогенез та ортопедичне лікування набутих дефектів твердого та м'якого піднебіння.
76.Історичні аспекти ортопедичного лікування дефектів твердого та м'якого піднебіння (обтуратори Паре, Фошара, Сюерсена, Кінгслея, Шильтського).
77.Класифікацію обтураторів, види з'єднання.
78.Виготовлення обтураторів при дефектах твердого піднебіння.
79.Методики виготовлення обтураторів при дефектах м'якогопіднебіння.
80. Методи фіксації обтураторів.

Перелік практичних навичок, що підлягають перевірці під час проведення підсумкового модульного контролю з ортопедичної стоматології

Модуль 1 «Повне знімне протезування»

1. Обстежувати порожнину рота пацієнта в повною відсутністю зубів.
2. Отримувати анатомічні відбитків з беззубої верхньої та нижньої щелеп для виготовлення індивідуальних ложок.
3. Виготовляти індивідуальні ложки на верхню та нижню щелепи.
4. Припасовувати жорсткі індивідуальні ложки.
5. Отримувати функціональні відбитки з верхньої та нижньої щелеп.
6. Визначати центральне співвідношення щелеп при дефектах зубних рядів IV групи.
7. Проводити перевірку конструкції повних знімних протезів;
8. Виконувати перевірку фіксації повних знімних протезів в порожнині рота пацієнта;
9. Проводити анатомічну постановку зубів по склу, за сферичною поверхнею
10. Проводити перевірку конструкції повних знімних протезів
11. Проводити фіксацію повних знімних протезів.
12. Проводити корекцію повних знімних протезів

Модуль 2 « Пародонтологія. Щелепно-лицева ортопедія»

1. Провести зовнішньо-ротове обстеження пацієнта з патологією пародонту
2. Провести пальпацію регіональних лімфатичних вузлів.
3. Провести внутрішньоротове обстеження присінку, зубних рядів, прикусу.
4. Виявляти травматичну оклюзію.
5. Визначати ступінь рухомості зубів.
6. Інтерпритувати дані рентгенівського обстеження при патології пародонту.
7. Визначати глибину пародонтальної кишені.
8. Заповнювати та читати пародонтограму.

9. Проводити індексну оцінку стану пародонту.
10. Проводити оклюзіографію.
13. Проводити клінічне обстеження пацієнтів з переломами щелеп;
14. Проводити диференціальну діагностику між переломами щелеп різної локалізації;
15. Накладати транспортні шини та проводити лігатурне зв'язування зубів.
16. Отримувати відбитки та визначати центральне співвідношення при виготовленні формуючих апаратів.
17. Виготовлення маски обличчя.
18. Проводити вибір конструкції зубного протезу в залежності від ступеню звуження ротової щілини.
19. Отримувати відбитки у хворих з мікростомією.

13. Методичне забезпечення

1. Тексти та мультимедійні презентації лекцій.
2. Методичні розробки приктичних занять для викладачів.
3. Тестові завдвння для поточного іцінювання знань студентів.
4. Алгоритми зняття відбитків.
5. База тестових завдань для підготовки до диференційованого заліку.
6. Буклети тестових завдань для диференційованого заліку 15 варіантів по 80 питань.

14. Рекомендована література

Основна (базова) література:

1. Гасюк П.А., Костенко Є.Я., Мачоган В.Р., Росоловська С.О., Воробець А.Б., Радчук В.Б. Stud Book з ортопедичної стоматології. Тернопіль-Ужгород. 2018. - 369 с.
2. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. – К.: Книга-плюс, 2016. – 604 с.
3. Стоматологія. Підручник. У 2 кн. – Кн. 1 /М.М.Рожко, З.Б.Попович, В.Д.Куроєдова та ін..; за ред. Проф. М.М.Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 872 с.
4. Гасюк П. А. Альманах з ортопедичної стоматології // П. А. Гасюк, Є. Я. Костенко, В. Р. Мачоган, С. О. Росоловська, А. Б. Воробець // Тернопіль: Богдан – 2015. – 352с.
5. Гасюк П. А. Технологічні аспекти виготовлення ортопедичних конструкцій // П. А. Гасюк, Д. М. Король, С. О. Росоловська, Л. С. Коробейніков, В. Б. Радчук, Р. В. Козак // Тернопіль: ФОП Пархін Р. А. – 2016. – 140с.
6. Король Д. М. Основи бюгельного протезування / Д. М. Король, Д. Д. Кіндій, Л. С. Коробейніков, О. Д. Оджубейська, Р. В. Козак, Т. П. Малюченко // Полтава. – 2016 – 139с.
7. Король М. Д. Стоматологічне матеріалознавство / М. Д. Король, О. Д. Оджубейська, Д. М. Король, І. М. Ткаченко, В. М. Петрушанко, М. О. Рамусь, А. Д. Дорубець, Д. Д. Кіндій, Л. С. Коробейніков // Полтава: ФОП Мирон І. А. – 2018. – 176с.
8. Неспрядько В.П., Рожко М.М. Ортопедична стоматологія. Київ, Книга плюс, 2003.
9. Фастовець О. О. Незнімне зубне протезування: навчально-методичний посібник / О. О. Фастовець, Р. А. Котелевський, С. С. Кобиляк // Дніпро: ДМА. – 2013. – 212с.

Додаткова література

1. Голик В. П. Цельнокерамические реставрации твердых тканей зубов. Учебное пособие / В. П. Голік; И. В. Янишен, А. Ю. Никонов, И. О. Перешивайлова // Х.: ХНМУ. – 2016. – 14с.

2. Голик В. П. Замещение дефектов твердых тканей зуба штифтовими конструкциями. Показания. Клинико-лабораторные этапы изготовления. Учебное пособие / В. П. Голік; О. С. Масловский, И. В. Янишен, О. О. Бережна, А. В. Погорила // Х.: ХНМУ. – 2015. – 27с.
3. Гасюк А. П. Одонтология человека / А. П. Гасюк, П. А. Гасюк, Т. В. Новосельцева // Saarbrucken: LAMBERT Academic Publishing. – 2015. − 181с.

15. Інформаційні ресурси
http://meduniv.lviv.ua/